

Обґрунтування
про прийняття постанови НКРЕКП «Про внесення змін до постанови
НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332»

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон про ринок), «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії, з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

Так, підпунктом 6 пункту 1 Постанови № 332 встановлено настанови учасникам ринку електричної енергії щодо уникнення операцій на ринку електричної енергії, за результатами яких формується від’ємна сальдована величина більше ніж 1 МВт·год за розрахунковий період, здійснення аналізу адміністратором розрахунків та оператором ринку врегулювання учасниками ринку такої від’ємної сальдованої величини та наслідки такого врегулювання.

Відповідно до абзацу другого підпункту 6 пункту 1 Постанови № 332 від’ємна сальдована величина – це різниця між сумарним обсягом купівлі електричної енергії учасником ринку за двосторонніми договорами (далі – ДД), на ринку «на добу наперед» (далі – РДН) та імпорту електричної енергії та сумарним обсягом продажу електричної енергії учасником ринку за ДД, на РДН та експорту електричної енергії за кожний розрахунковий період.

Відповідно до абзацу четвертого підпункту 6 пункту 1 Постанови № 332, адміністратор розрахунків застосовує санкції до учасників ринку, зокрема за здійснення врегулювання від’ємної сальдованої величини шляхом купівлі обсягів електричної енергії на внутрішньодобовому ринку за наявності операцій з продажу на РДН в один розрахунковий період.

Разом з цим, підпунктом 10 пункту 1 Постанови № 332 встановлено настанови для оператора системи передачі (далі – ОСП) (у ролі адміністратора розрахунків) стосовно забезпечення на недискримінаційних і прозорих засадах щоденного спостереження за ринком електричної енергії, зокрема з метою виявлення ознак маніпулювання.

У свою чергу, відповідно до положень частини другої статті 1 Закону України «Про ратифікацію Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства» та рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства № 2018/01/МС-ЕнС від 29 листопада

УВ
НКРЕКП
№648-22.1.1/26 від 25.03.2026
КЕП: Сідоров І. В. 25.03.2026 15:29
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

2019 року, та з метою імплементації в українське законодавство адаптованої версії Регламенту ЄС № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10 червня 2023 року № 3141-ІХ (далі – Закон № 3141-ІХ), яким, зокрема, внесено зміни до Закону про ринок.

Так, відповідно до частини четвертої статті 11² Закону про ринок, Регулятор затверджує невичерпний перелік практик, які можуть бути маніпулюванням або спробою маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

Разом з цим, Регулятором на виконання положень Закону № 3141-ІХ постановою НКРЕКП від 27 березня 2024 року № 614 затверджено Вимоги щодо забезпечення доброчесності та прозорості на оптовому енергетичному ринку (далі – Вимоги).

Слід зауважити, що Вимоги визначають, зокрема:

невичерпний перелік практик, які можуть бути маніпулюванням чи спробою маніпулювання на оптовому енергетичному ринку;

вимоги до осіб, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами;

сигнали, що можуть вказувати на підозрілу поведінку на оптовому енергетичному ринку.

У свою чергу, Регулятором на засіданні НКРЕКП, що проводилось 24.03.2026 у формі відкритого слухання, прийнято, зокрема, постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до Вимог щодо забезпечення доброчесності та прозорості на оптовому енергетичному ринку», якою передбачено введення нової практики «торгівля незабезпеченими продуктами», яка може бути маніпулюванням або спробою маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, шляхом створення оманливих сигналів для попиту та/або для пропозиції, або щодо цін на оптовому енергетичному ринку або формування ціни відповідно до оптових енергетичних продуктів на штучному рівні, введення нового сигналу, що може вказувати на маніпулювання/спробу маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, які вчинені (вчинені з наміром) шляхом створення оманливих сигналів для попиту та/або для пропозиції, або щодо цін на оптовому енергетичному ринку або формування ціни для оптових енергетичних продуктів на штучному рівні, а також уточнено вимоги до осіб, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами та їх систем спостереження.

У зв'язку з вищезазначеним виникає необхідність щодо виключення окремих положень Постанови № 332 з огляду на врегульованість цих відносин іншими нормативно-правовими актами НКРЕКП.

Ураховуючи викладене, Департамент енергоринку пропонує до розгляду НКРЕКП проєкт змін до Постанови № 332, яким передбачається виключення підпунктів 6 та 10 пункту 1 Постанови № 332.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про внесення змін
до постанови НКРЕКП
від 25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022, від 07 листопада 2022 року № 757/2022, від 06 лютого 2023 року № 58/2023, від 01 травня 2023 року № 254/2023, від 26 липня 2023 року № 451/2023, від 06 листопада 2023 року № 734/2023, від 05 лютого 2024 року № 49/2024, від 06 травня 2024 року № 271/2024, від 23 липня 2024 року № 469/2024, від 28 жовтня 2024 року № 740/2024, від 14 січня 2025 року № 26/2025, від 15 квітня 2025 року № 235/2025, від 14 липня 2025 року № 478/2025, від 20 жовтня 2025 року № 793/2025 та від 12 січня 2026 року № 40/2026, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) підпункт 6 виключити.

У зв'язку з цим підпункти 7 – 30 вважати відповідно підпунктами 6 – 29;

2) підпункт 9 виключити.

У зв'язку з цим підпункти 10 – 29 вважати відповідно підпунктами 9 – 28.

2. Ця постанова набирає чинності 01 квітня 2026 року, але не раніше набрання чинності постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 24 березня 2026 року № 416 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332».

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО